د حیض د احکامو متعلق

۶۰ سوالونه جوابونه

تالیف : الشیخ مُحَمَّد بن صالح العثیمین

Ketabton.com

ژباړن: عامر حسن

(c) ketabton.com: The Digital Library

من أحكام الحيض في الصلاة والصيام
د مونځ او روژی متعلق د حيض احكام

[س 1] كله چې ښځه د سحر مونځ نه لګ ساعت پس پاكه شوه نو ايا دی ورځ باندی به روژه به نيسی ؟ نو دا ورځ به يې روژه حساب شی او كه نه قضا به راوړی ؟

[جـ1] كله چې ښځه د سحر اذان نه پس د حيض څخه پاكه شوه نو ددی ورځ د روژی نيولو باره كی د علماو دوه قوله دی

اول: ددی ورځ روژه به نيسی ليكن دا روژه به يې نه حسابيږی بلكی قضا به پری واجب وی او دا دامام احمد مشهور مذهب دی

دويم قول : ددی ورځ روژه پری لازم نده پدی ورځ كی روژه ځكه صحيح نده چې هغه ددی ورځ په اول كی حايضه وه او روژه نيول اهل نه وه نو كله چې پدی ورځ يې روژه صحيح نده نو نيول يې ندی پكار او دا وخت د هغی په حق كی محترم ندی دی ځكه هغی ته ددی ورځ په اوله حصه كی د روژی نه نيولو حكم دی بلكی هغی باندی پدی وخت كی روژه نيول حرام دی او شرعی روژه خو داده چې د سحر د راختو څخه د ماښام پوری د مفطراتو څخه اجتناب وشی

او دا قول په هغی باندی د روژی د وجوب د قول څخه بهتر دی البته ددواړو اقوالو مطابق ددی ورځ قضا پری ضروری ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

[س 2] کله چې حایضه ښځه پاکه شوه او د سحر موټ نه پس يې غسل وکه موټ يې وکه او ددی ورځ روژه يې هم ونيوله نو ايا ددی ورځ د روژی قضای به راوړی؟

[ج2] کله چې حایضه د سحر راختلو نه مخکی پاکه شوه اگر که يو منټ مخکی وی پدی شرط چې د پاکوالی يقيين يې وی نو که چيرته د روژی مياشت وی ددی ورځې روژه به نيسی او ددی ورځ روژه به يې صحيح وی قضا پری لازم نده ځکه دی د پاکی په حالت کی روژه ونيوله اگر که غسل يې د سحر راختو نه پس وکه دی کی څه حرج نشته لکه يو سړی دجنابت په حالت کی چرباڼگی وکړی او غسل د سحر اذان نه پس وکړی نو دهغه روژه به صحيح وی پدی مناسبت باندی زه يو بلی خبری ته اشاره کول غواړم هغه دا چې بعضی زنانه دا گمان کوی چې د روژه ماتی نه پس د ماښوستن موټ نه مخکی حيض راشی او ددغی ورځ روژه يې نيولی وی نو ددی ورځې روژه يې فاسد ده ددی خبری هيڅ دليل نشته بلکی که حيض يې د ماښام نمر پريوتو نه يو منټ ورسته راغلی نو هم روژه يې صحيح ده

[س 3] کله چې د نفاس والا ښځه د څلويښت ورځو نه مخکی پاکه شی نو ايا روژی به نيسی او موټ به کوی ؟

[ج3] وو .... کله چې د نفاس والا ښځه (هغه ښځه چې بچې يې زيگولی وی) د څلويښت ورځو نه مخکی پاکه شی نو که د رمضان مياشت وی روژه نيول پری لازم دی او موټ پری هم واجب دی د خاوند جماع ورسره هم جايز ده ځکه هغه پاکه ده او د روژی موټ او د جماع نه کولو څه مانع پکی نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

[س 4] کله چې د يوې ښځې حيض عام طور سره په مياشت کې اته ورځې يا وه ورځې راځي ليکن يو يا دوه ځل ددې ورځو نه ډېر راشي نو څه حکم دی ؟

[ج4] کله چې د يوې ښځې حيض عام طور سره شپږ ورځې يا وه ورځې وي ليکن يو وخت دا مدت ډېر شي او اته ورځې نهه ورځې لس يا يولس شي نو دا ښځه به مونځ نه کوي تر دې چې پاکه شي ځکه نبي عليه السلام د حيض لپاره خاص حد ندی مقرر کړی او الله تعالی فرمايي

{وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذىً} [البقرة: 222]

دوی تا څخه د حيض باره کې پوښتنه کوي ته ووايه دا (حيض) ناپاکي ده

نو تر څو پورې چې دا وينه باقي وي نو ښځه به د حيض حالت کې وي تر دې چې پاکه شي او غسل وکړي بيا به مونځ کوي

که چيرته په بله مياشت کې دهغې حيض ددې ورځو نه کم راشي نو دې صورت کې به هم غسل کوي کله چې پاکه شوه اګر چې حيض يې د مخکنی ورځو په مقدار نه وو (هغې نه کم وو)

مقصد دا چې کله هم د ښځې حيض موجود وي نو مونځ به نه کوي برابره ده که حيض د مخکنی ورځو په مقدار وي يا هغې نه زيات کم وي پس کله چې پاکه شي مونځ به کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

[س 5] ایا نفاس والا ښځه به ځلویښت ورځی تیروی نه به مونځ کوی نه به روژه نیسی که نه صرف د وینی ودریدو لره اعتبار دی کله چی وینه ودریږی غسل به کوی او مونځ ؟ او د پاکوالی لپاره کم ازکم وخت څومره دی ؟

[جـ5]

د نفاس والا ښځی لپاره خاص وخت ندی مقرر کله چی وینه جاری وه نه به مونځ کوی نه به روژه نیسی او نه به ورسره خاوند جماع کوی لیکن کله چی ووینی چی وینه ودریده اګر که د څلویښت ورځو نه مخکی وی لکه لس ورځی یا پینځه ورځی پس نو مونځ به کوی روژه به نیسی او د خاوند لپاره ورسره جماع کول جایز دی څه حرج نشته

مقصد دا چی نفاس یو محسوس امر دی احکام ددی د وجود او عدم سره تعلق لری کله چی موجود وو نو احکام به یې هم موجود وی او کله چی ښځه پاکه شوه د نفاس د احکامو څخه خلاصه شوه البته که د نفاس مدت د شپیته ورځو نه زیات شو نو دا ښځه به مستحاضه وی بیا به د حیض د ورځو په مقدار مونځ روژه نه نیسی او هغی نه پس به غسل کوی او مونځ به شروع کوی

[س 6]کله چی د روژی په میاشت کی د ښځی څخه دوینی معمولی معمولی قطری رالیږی او ټوله میاشت وی نو ایا روژه به نیسی او روژه یې صحیح ده ؟

[جـ6]وو....روژه یې صحیح ده ،د ی قطرو باندی څه باک نشته ،ځکه دا د رګونو نه راځی او د علی بن ابی طالب رضی الله عنه نه روایت دی فرمایي:بیشکه دا قطری چی د پوزی د وینی په څیر وی حیض ندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

[س 7] که حایضه یا نفاس والا ښځه د سحر راختو نه مخکی پاکه شی او د سحر راختو نه پس غسل وکړی نو یا روژه به یې صحیح وی؟
[ج7] وو....د حایضی او نفاس والا ښځی روژه پدی صورت کی صحیح ده ځکه دا پدی وخت کی د روژی نیولو اهل شوه او دا دهغه سړی پشان ده چې د جنابت په حال کی پری سحر شی نو دده روژه به صحیح وی دلیل دالله تعالی دا قول دی
{فَالْآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ} [البقرة: 187]
پس وس تاسو د خپلو ښځو سره جماع وکړی او هغه څه ولټوی چې الله تاسو له لیکلی دی خوراک څښاک تر هغه پوری وکړی چې تاسو ته د سحر د سپین تار او تور تار مابین کی فرق واضح شی
نو کله چې الله تعالی د جماع اجازت هغه پوری ورکړ چې سحر راوخیږی دی نه لازمه شوه چې غسل کول د سحر راختو نه پس وی
او د عایشی رضی الله عنها حدیث : نبی علیه السلام به په روژه کی د جنابت په حالت کی صباح کوو یعنی هغی به د سحر راختو نه پس د جنابت نه غسل کولو
[س 8] کله چې ښځه د وینی راوتل محسوس کړی لیکن د نمر پریوتو نه مخکی راونه وځی یا د حیض درد محسوس کړی نو ایا ددغی ورځی روژه به یې صحیح وی یا به پری قضا واجب وی ؟
[ج8] کله چې د حیض څخه پاکه ښځه د حیض راتله محسوس کړی او هغه روژه وی لیکن د حیض وینه د ما ښام نه پس راوځی یا د حیض درد محسوس

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړی او وینه د ماښام نه پس راوځی نو ددغی ورځی روژه یې صحیح ده بیا که فرض روژه وه نو اعاده پری نشته او که نفل وه نو ثواب به نه خرابیږی

[س 9] کله چی ښځه وینه ووینی او یقین یې نه وی چې د حیض وینه ده نو ددغی ورځ د روژی څه حکم د ی؟
[جـ 9] ددغی ورځ روژه یې صحیح ده ، ځکه اصل د حیض نشوالی دی تر څو چې واضح نشی چې د غه وینه د حیض ده
[س 10] کله کله ښځه د وینی معمولی شان اثر وینی یا وینی چی د وینی لګی قطری د ورځی په مختلفو اوقاتو کی راځی کله دا د حیض په ورځو کی وی او کله نورو ورځو کی نو پدی دواړه حالتونو کی د روژی څه حکم دی
[جـ 10] ددی سوال جواب مخکی تیر شو صرف دومره ده چی که دا قطری د حیض په ورځو کی وی او زنانه په ګمان دا د حیض وینه وه نو دا به حیض وی .
[س 11] ایا حایضه او نفاس والا ښځه به د روژی په میاشت کی د ورځی خوراک څښناک کوی ؟
[جـ 11]وو....خوراک څښناک به کوی لیکن بهتر داده چی په پټه یې وکړی کله چی کور کی ماشومان موجود وی ځکه دا کار هغوی په شک کی اچوی
[س 12] کله چی حایضه او نفاس والا ښځه د مازیګر په وخت کی پاکه شوه نو ایا د ماسپښین مونځ به د مازیګر سره یو ځای کوی یا صرف د مازیګر مونځ به کوی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

[ج 12] پدی مساله کی راجح قول دادی چی دی باندی صرف د مازیگر مونځ فرض دی ځکه د ماسپښین د مونځ په واجبیدو باندی هیڅ دلیل نشته او اصل د ذمی بری والی دی

او نبی علیه السلام فرمایي: چا چی د مازیگر د مونځ یو رکعت مخکی د نمر پریوتو نه مونده کړ نو یقینا دی د مازیگر مونځ راونیو

دا يې ندی ویلی چی د ماسپښین مونځ يې راونیو ، که ماسپښین مونځ پری لازم وی نبی کریم ﷺ به بیان کړی وی

او دا دی وجی نه که چیرته ښځه د ماسپښین د وخت داخلیدلو نه وروسته حایضه شي نو صرف د ماسپښین د مونځ قضا به پری لازم وی نه د مازیگر حالانکه د ماسپښین مونځ د مازیگر سره جمع کیدای شي

او ددی صورت او دغی صورت مابین کی هیڅ فرق نشته چی سوال ترینه شوی دی دی وجی نه قول راجح دادی چی صرف د مازیگر مونځ پری لازم دی ځکه پدی نص او قیاس دلیل دی

او همدارنگه که د ماښوستن د وخت تیریدو نه مخکی پاکه شوه نو صرف د ماښوستن مونځ به پری لازم وی نه د ماښام مونځ

[س 13]

بعضی زنانه چی بچی زیگوی ددوه حالاتو څخه خالی نه وی :

۱: یا به بچی د هغی د مکمل والی نه پس زیگوی یا به يې د مکمل والی نه وروسته نو ددغی ورځی د روژی څه حکم دی چی بچی يې پکی زیگولی دی او د هغی ورځو چی وینه پکی راځی ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

[ج 13]کله چې ماشوم پوره خلقت نه وی اختیار کړی نو دا وینه به د نفاس وینه نه وی دی وجی نه ددی ښځی روژه او مونځ به صحیح وی او که چیرته ماشوم مکمل خلقت والا وو دا وینه به د نفاس وی بیا ورله مونځ او روژه نیول جایز ندی

او پدی مساله کی قاعده داده چی کله ماشوم د پوره خلقت والا وو نو دا وینه به د نفاس وی او که د پوره خلقت والا نه وو وینه به نفاس ولاا نه وی نو کله چې وینه د نفاس وی هغی باندی روژی او مونځ حرام دی او که نفاس نه وی بیا ورله جایز دی

[س 14] د حاملی ښځی نه د روژی په حالت کی وینه راتلل په روژی باندی څه اثر کوی؟

[ج 14]کله چی د زنانه څخه د حیض وینه راوځی او هغه روژه وی نو روژه یې فاسد ده نبی کریم ﷺ فرمایي : ایا داسی نه ده چې کله ښځه حایضه شی نه مونځ کوی نه روژی نیسی ؟ دی وجی نه حیض او نفاس د روژی د ماتونکی شیانو څخه دی او روژی لره ماتوی

او د حاملی څخه د روژی په حالت کی وینه راتګ که حیض وی نو دا د عامو زنانه پشان ده یعنی په روژی به یې اثر کوی او که د حیض وینه نه وی نو بیا هیڅ اثر نه لری

او د حاملی ښځی حیض هغه دی چی د څه وخت نه حامله شوی ده هغی وخت نه د حیض په ورځو کی وینه راځی نو دا د قول راجح مطابق حیض دی د حیض احکام ورله ثابت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیکن که د حامله کیدو نه پس دا حیض ودریدلی وو بیا وروسته یې څه وخت
وويني نو دا به د حیض وینه نه وی
او په مونځ او روژی به یې څه اثر نه وی
[س 15] کله چې د یوی ښځه د حیض په ورځو کې یو ورځ وینه راځی او
بله ورځ نه راځی نو هغه به څه کوی ؟
[جـ 15] صحیح قول دادی چې دا وچوالی د وینی کوم چې د حیض په ورځو
کې راځی دا هم د حیض څخه دی دیته طهر نشی ویلی دی وجی نه به پدی
حالت کې د مونځ او روژی نه اجتناب کوی

بعضی علما وایی ؟ کومه ښځه چې یو ورځ وینه وینی او یو ورځ وینه یې
وچیږی نو د وینی په حالت کې به مونځ روژه نه نیسی او د وچوالی په صورت
کې به مونځ روژه نیسی تر دی چې پینځلس ورځی تیری شی بیا ددی نه
وروسته به دا وینه د استحاضی وینه و ی

او دا د امام احمد مشهور مذهب دی

[س 16] د حیض په اخیری ورځو کې د پاکوالی نه مخکی کله ښځه د وینی اثر
نه وینی نو ایا ددغی ورځی روژه به نیسی که نه ؟ او هغی سپینی اوبه تر وسه
ندی لیدلی
[جـ 16] که د هغی عام حالت دا وی چې سپینوالی نه وینی لکه بعضی زنانه
داسی وی نو روژه به نیسی او که عادت یې دا وی چې دا سپینوالی وینی نو
تر هغه پوری به روژه نه نیسی چې دا یې لیدلی نه وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

[س 17] د حایضې او نفاس والا ښځې لپاره قران ته کتل یا په یادو لوستل څنګه دی کله چې ضرورت وی لکه خلکو ته تعلیم ورکوی یا خپله یې زده کوی ؟

[جـ 17] د ضرورت په وخت کې د حایضې او نفاس والا ښځې لپاره د قران لوستلو کې څه حرج نشته کله چې ښځه د قران تعلیم ورکوی یا د هغه طالب علمه وی خپل مقرر لولی

البته د اجر او ثواب په نیت ورله د قران لوستل صحیح ندی ځکه اکثر علماو وایې د حایضې لپاره د قران لوستل جایز ندی

[س 18] ایا د حایضې ښځې لپاره د پاکوالی نه پس کپړی بدلول ضروری دی کله چې نه په وینه ناپاکې شوی وی نه په بل ناپاک شی ؟

[جـ 18]

نه دا پری لازم ند یځکه حیض بدن لره نه نجسوی صرف د حیض وینه د بدن هغه حصه ناپاکوی چې تری ولګی دی وجې نه نبی علیه السلام زنانه وو ته حکم کړی وو چې کله د هغوی په کپړو باندی وینه ولګی نو هغه به وینځې او همدغه کپړو کې به مونځ کوی

[س 19] یو کس تپوس کوی : چې یو ښځې د نفاس د وجې د رمضان په میاشت کې وره ورځې روژې خوړلې وی او د بل رمضان د راتلو پوری یې قضا د څه مرض د وجې نه وی راوړی نو پدی باندی څه لازم دی حالانکه دریم رمضان راقریب شوی دی ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

[جـ 19] لکه څنګه چې تا ذکر کړه چې دا ښځه بیماره ده او قضا نشي راوړی نو دا به هله قضا راوړی کله چې یې وس وشي ځکه دا معذوره ده اګر که بله روژه هم راشي

البته که څه عذر یې نه وو او صرف د سستی په بنیاد یې قضا نه راوړه نو دی له جایز ندی چې دویم رمضان پوری قضا وروسته کړی عایشه رضی الله عنها فرمایي : ما باندی به فرضی روژی پاتی وی ما به هغه د شعبان نه مخکی نه شوی نیولی

دی وچې نه پدی ښځه باندی لازم دی چې ځان ته وګوری که د عذر نه بغیر یې دا کار کړی وی دا ګناه ګاره ده الله ته به توبه وباسی او د روژو په قضا راوړلو به جلدی کوی او که معذوره وه نو بیا که یو کال یا دوه کاله روژی وروسته شی څه حرج نشته

[س 20]بعضو زنانه و باندی دویم رمضان راشی او هغوی د تیر رمضان روژی نه وی نیولی نو دوی باندی څه لازم دی ؟

[جـ 20]په دوی باندی ددی عمل څخه الله تعالی ته توبه ایستل لازم دی

ځکه چا باندی چې د رمضان د روژو قضای وی هغه له ښکار ندی چې بلی روژی پوری یې د عذر نه بغیر وروسته کړی عایشه رضی الله عنها فرمایي په ما باندی به د رمضان د روژو قضایي وه ما به شعبان کی راوړله

دا دلیل دی چې ددویمی روژی د راتلو نه مخکی قضایي راړل ښکار دی دی ښځی له ښکار دی چې الله تعالی ته توبه وکړی او د دویم رمضان نه پس د هغو ورځو د روژو قضا راوړی چې خوړلی یې وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

[س 21] کله چې د ماسپښین په وخت کې یوه ښځه د یوې ګینټې لپاره حایضه شي او د ماسپښین مونځ یې نه وي کړی نو ایا د پاکوالی نه پس وربانذی ددی مونځ قضا ضروری ده

[جـ 21] پدې مساله کې د علماو خلاف دی بعضی وایي: قضا پری لازم نده ځکه هغې کوتاهي نده کړې او ګناه یې نده کړې ځکه هغې لپاره جایز دی چې مونځ په اخر وخت کې ادا کړي

بعضی علما وایي قضا پری لازمه ده دلیل د نبی کریم ﷺ دا قول دی چا چې دمونځ یو رکعت راونیو نو هغه ټول مونځ راونیو

احتیاط پدی کی دی چې د ماسپښین مونځ قضا به رواړی ځکه دا یو مونځ دی په کولو کی یې څه مشقت (تکلیف) نشته

[س 22] کله چې حامله ښځه د بچې پیدایش نه یو یا دوه ورځې مخکې وینې لره ووینې نو ایا مونځ او روژه به پریږدی که نه .؟

[جـ 22]

کله چې حامله ښځه د ولادت نه یو یا دوه ورځې مخکې وینه ووینې او هغې سره جریان وی نو دا به نفاس وی مونځ او روژه به پریږدی او که جریان د وینې نه وی نو دا به هسی وینه وی څه اعتبار به ورله نه وی او د مونځ او روژې څه مانع به نه وی

[س 23] د ښځې لپاره د حیض بندولو ګولی استعمالول په دی نیت چې خلکو سره یو ځای روژه ونیسی څه حکم لری ؟

[جـ 23] زه ددی کار څخه منع کوم ځکه ددی ګولو په استعمال سره زنانه ته ستر ضرر رسیږی ځکه ماته د ډاکټرانو په ذریعه پته لګیدلی ده ښځې ته ویل

(c) ketabton.com: The Digital Library

پکار دی چی دا (حیض) الله د ادم په لوڼو باندی لیکلی دی نو دالله په تقدیر راځی شه او هله روژه نیسه چی حیض نه وی که او کله چی حیض وی نو روژی خوره او دالله په تقدیر راضی شه

[س 24] یوه ښځه د نفاس نه دوه میاشتی پس کله چی پاکه شوی وی وینی چی د وینی وړی قطری ترینه راځی ایا روژه به ماتوی او مونځ به نه کوی که نه څه به کوی ؟
[جـ 24] د حیض او نفاس مسایل د زنانه دومره ډیر دی چی د سمندر پشان دی هیڅ غاړه یی نشته او ددی مشکلاتو د اسبابو څخه د حمل او حیض بندولو ګولی استعمالول دی
حالانکه مخکی دور کی خلکو ته ددومره مسایلو معلومات نه وو دا صحیح ده چی دا مسایل د نبی علیه السلام د بعثت نه بلکی کله نه چی زنانه پیدا شوی دی دا موجود دی لیکن پدومره کثرت سره ددی وجود چی انسان یی په حل کولو کی حیران پاتی شی یو غم نه ډک کار دی
لیکن عام قاعده داده چی کله ښځه د نفاس او حیض څخه پاکه شوه او بیا یی سیینی خړی اوبه یا قطری ولیدی نو دا به حیض نه وی نو مونځ او روژه به نیسی د خاوند جماع به وسره هم جایز وی ځکه دا حیض ندی ام عطیه رضی الله عنه فرمايي مونږ به د پاکوالی نه پس خړی اوبه یا زیړی اوبو لره هیڅ اعتبار نه ورکوو
كله ليس بحيض، فلا يمنع من الصلاة، ولا يمنع من الصيام، ولا يمنع من [أخرجه البخاري، وزاد أبو داود بعد الطهر وسنده صحيح] .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی وجی نه مونږ وایو چی د طهر نه پس ددی شیانو وجود څه اثر نه کوی او ښځه د مونځ روژی او د جماع کولو نه نه منع کوی لیکن ضروری ده چی ښځه به جلدی نه کوی تر څو چی یی طهر نه وی لیدلی ځکه بعضی زنانه چی وینه ودریږی سمدست غسل کوی مخکی ددینه چی طهر یی وشی دی وجی نه به د صحابه زنانو عایشی رضی الله عنها په مالوچو کی وینه لیګله چی وګوری عایشی رضی الله عنها به فرمایل: تاسو جلدی مه کوی تر څو چی مو سپینی اوبه نه وی لیدلی

. [س 25]د بعضو زنانه و وینه همیشه جاری وی او کله کله یو یا دوه ورځی بنده شی بیا شروع شی پدی صورت کی د مونځ روژی او نورو عباداتو څه حکم دی ؟

[جـ 25]د ډیرو علماو موقف دادی چی کله د ښځی د حیض راتلو معلومی ورځی وی او هغه تیری شی نو غسل به کوی مونځ او روژه به نیسی او کومه وینه چی دوه یا دری ورځی پس وینی هغه به حیض نه وی ځکه د طهر کم ازکم مدت ددی علماو په نزد ۱۳ ورځی دی

او بعضی علما وایی : ښځه چی کله وینه ووینی هغه به حیض وی او کله چی ودریږی نو دا به پاکه وی اګر که ددواړو حیضو مابین کی ۱۳ ورځی نه وی

[س 26] د ښځی دپاره بهتر کوم عمل دی چی د رمضان په شپو کی په کور کی مونځ وکړی که مسجد کی خاص طور سهره کله چی مسجد کی وعظ او نصحیت بیانیږی او کومی زنانه چی مساجد کی مونځ کوی هغوی ته تاسو څه نصیحت کوی ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

[ج 26] بهتر داده چی ښځی په خپلو کورونو کی مونځ وکړی د نبی علیه السلام ددی عام قول د وجی
وبیوتهن خیر لهن" د زنانه و لپاره ددوی کورونو غوره دی
ځکه چی د زنانه د کور نه وتل په اکثر اوقاتو کی د فتنی نه خالی نه وی نو د ښځی په کور کی پاتی کیدل دی نه بهتر دی چی مسجد ته د مونځ لپاره ووځی او وعظونه او حدیث اوردیل هغی لپاره ممکن ده چی د کیسټ په ذریعه یی واوری او کومی زنانه چی مساجد ته مونځ لپاره ځی هغوی ته زما دا نصحیت دی چی د ډول او سینګار سره نه وځی نه د عطرو استعمال وکړی
[س 27] په روژه کی د طعام څکل څه حکم لری خاص طور سره د روژه داری زنانه لپاره ؟
[ج 27] دی کی څه حرج نشته ځکه دی ته ضرورت دی لیکن زنانه چی کوم شی وڅکی هغه به بیرته ګوزاری (تیروی به یی نه)

[س 28] یوه ښځه په حادثه کی زخمی شوه او هغه د حمل په اولنی ورځو کی وه نو د وینی د راوتلو نه پس یی بچی وغورځو ایا دی لپاره روژه خوړل جایز د ی که نه روژی به نیسی او که روژه وخوری نو ایا ګناه پری شته ؟
[ج 28] زه وایم : د حامله زنانه حیض نه راځی لکه دا خبره امام احمد رح کړی ده چی حمل والا زنانه د حیض په بندیدلو باند ی پیژندل کیږی او علما فرمایی د حیض حکمت د مور په ګیډه کی ماشوم ته خوراک ورکول دی نو کله چی حمل پیدا شی حیض بندیږی لیکن بعضی زنانه د خپل عادت مطابق دهغوی حیض جاری وی لکه څنګه چی د حمل نه مخکی وو نو دی باره کی حکم دادی چی دا به حیض حسابیږی ځکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددی حیض جاری دی او په حمل سره څه اثر پری ندی شوی
نو دی وجی نه پدی صورت کی به حامله ښځه د عامی حایضی زنانه پشان نه روژه نیسی نه مونځ به کوی
او د جواب حاصل دادی چی د حاملی ښځی نه راوتونکی وینه په دوه قسمه ده : اول هغه وینه چی د حمل نه مخکی هم وه او وروسته هم نو دا به حیض وی یعنی حمل پری هیڅ اثر ندی کړی
دویم قسم هغه وینه ده چی د حمل په وجه راوځی یا د حادثی په وجه یا د څه شی اوچتولو په وجه یا د غورځیدو په وجه نو دا وینه د حیض نده بلکی دا د رګ وینه ده دی وجی نه مونځ او روژی باندی یی هیڅ اثر نشته بلکی دا ښځه به د پاکو زنانه و په حکم کی وی
لیکن که د حادثی په وجه بچی یا د هغه حمل چی د مور په خیټه دی راوغورځیګی نو علما فرمایی که دا حمل د انسان شکل باندی وو نو ددی نه وروسته خارجه وینه به نفاس وی پدی کی به زنانه مونځ او روژه پریږدی او خاوند به ورسره جماع هم نکوی تر دی چی پاکه شی
او که حمل پداسی صورت کی راوځی چی خلقت یی مکمل نه وی نو دا وینه به نفاس نه وی بلکی یو فاسد وینه به وی مونځ او روژی وغیره باندی یی څه اثر نشته
او علما فرمایی : کم از کم مدت چی حمل پکی د انسان شکل اختیاروی اتیا ورځی دی ځکه د عبدالله بن مسعود رضی الله عنه په حدیث کی راځی نبی کریم ﷺ فرمایی :ستاسو یو تن د مور په ګیډه کی څلویښت ورځی جمع کیږی بیا همدغومره ورځی کی علقه تری جوړیږی (یعنی د وینی ټکړه) بیا همدغومره

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت کی ترینه مضغه جوړه شی بیا هغی ته پریشته راولیږلی شی او په څلورو شیانو ورته حکم وشی د هغه رزق نیته عمل او دا چی بد بخت دی که نصیب والا

او دا ممکن نده چی حمل د انسان شکل د څلویښت ورځو نه مخکی اختیار کړی او غالب داده چی تخلیق دانسان د ۹۰ ورځو نه مخکی نه واضحیږی لکه دا د بعضی علماو قول دی

[س 29] زه یوه ښځه یم ما یو کال مخکی په دریمه میاشت بچی وزیږوو او تر هغه می مونځ نه کوو چی پاکه شوم ماته وویل شو چی تا باندی مونځ کول لازم وو نو وس به زه څه کوم حالانکه ماته دهغه ورځو تعداد په صحیح توګه ندی معلوم چی ما پکی مونځ ترک کړی دی
[جـ 29] د علماو په نزد دی مساله کی څه اختلاف نشته چی کله یوه ښځه دری میاشتی پس بچی ساقط کړی هغه به مونځ نه کوی ځکه ښځه چی کله ماشوم ساقط کړی او هغه د انسان شکل اختیار کړی وی نو دا وینه به د نفاس وینه وی او مونځ به نه کوی
علما فرمایی د زنانه په ګیډه ماشو په یو اتیا ورځو کی خلقت اختیاروی او دا ورځی د دری میاشتو په نسبت کمی دی
نو کله چی ستا یقین وی چی بچی دی دری میاشتی پس غورځولی دی نو دا وینه به د نفاس وی د کومی د وجی نه چی مونځ پریخودلی شی او کله چی تاته د مونځونو د مقدار پته نشته نو اندازه ولګوه او هغه مونځونه قضایی راوړه چی ستا غالب ګمان وی چی پریخودی دی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

[س 30] یوه زنانه سوال کوی چی کله نه په هغی روژی فرض شوی دی روژی نیسی لیکن د هغی ورځو د روژو قضایي نشی راوړی چی ترک کوی یی ځکه د هغی حیض بیماری هره میاشت کی راځی او ځکه چی هغی ته د ورځو عدد ندی معلوم کومو کی چی یی روژې پریځی دی
دا به وس څه کوی دی باره کی تاسو رهنمای وکړی
[جـ 30] ډیره د افسوس خبره ده چی داسی کار د مسلمانانو زنانه و څخه صادر شی د روژو د قضایي نه راوړل خو یا د جهل د وجی وی یا د سستی د وجی او د واړه صورتونو کی گناه ده ځکه د جهالت دوایي سوال کول دی او د سستی دوایي د الله تعالی تقوی اختیارول د هغه نه ویره او دهغه په احکامو عمل کول دی دی ښځی له پکار دی چی الله ته توبه وکړی او د هغی ورځو اندازه وکړی چی روژی یی پکی پریځی دی او قضایي راوړی پدی سره به یی ذمه بری شی او د الله نه دعا ده چی توبه یی قبول کړی

[س 31] یوه زنانه پوښتنه کوی چی کله د مونځ د وخت دداخلیدو نه پس ښځه حایضه شی نو ایا ددی مونځ قضا به رواړی کله چی پاکه شوه ؟ او دغه شان که ښځه د یو مونځ د وخت ختمیدو نه مخکی پاکه شی
[جـ 31] کله چی زنانه د یو مونځ دوخت داخلیدو نه پس حایضه شی نو هغی باندی واجب دی چی کله پاکه شی ددی مونځ قضا راوړی کله چی یی د حیض راتلو نه مخکی دغه مونځ نه وی ادا کړی ځکه نبی کریم ﷺ فرمایي څوک چی د مونځ یو رکعت راونیسی نو هغه ټول مونځ راونیو
"من أدرك ركعة من الصلاة فقد أدرك الصلاة"

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو کله چې يوه ښځه د مونځ يو رکعت راونيسی اوبيا يې حيض راشی مخکی
ددی نه چې مونځ مکمل کړی نو دا به د دی مونځ قضا راوړی کله چې پاکه
ثانياً:دويم کله چې زنانه د حيض څخه مخکی د مونځ د وخت دداخليدو نه پاکه
شي نو هغې باندی ددی مونځ قضايي ضروری ده نو که هغه مخکی د نمر راختو
نه پاکه شوه هغې باندی د سحر مونځ قضا راوړل ضروری دی
او که د نمر پريوتو نه مخکی د يو رکعت په مقدار باندی پاکه شوه نو د مازيگر
مونځ قضايي پری لازم ده او که د نيمې شپې نه مخکی د يو رکعت په مقدار
باندی پاکه شي نو هغې باندی د ماښوستن د مونځ قضا راوړل ضروری دی
او هغې باندی لازم دی چې د سحر مونځ وکړی کله چې د هغې وخت داخل
شي د الله ددی قول د وجې
: {فَإِذَا اطْمَأْنَنتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلاةَ إِنَّ الصَّلاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَاباً مَوْقُوتاً}
[النساء: 103] کله چې تاسو په امن شی نو مونځ قايم کړی بيشکه مونځ په
مسلمانانو باندی په مقرر وخت کی فرض دی
يعنی مونځ لپاره يو وخت مقرر دی چې د هغې نه وروسته کول يې جايز ندی او د
هغې نه مخکی کول يې هم صحيح ندی
[س 32] زما حيض پداسی وخت کی راغلی چې مونځ باندی ولاړه وم زه به
وس څه کوم ايا د پاکوالی نه پس به دا مونځ راگرځوم ؟
[جـ 32] کله چې د مونځ د وخت داخليدو نه پس حيض راشی لکه د زوال
نه نيمه گينه پس مثلا نو هغې باندی لازمه ده چې کله حيض نه پاکه شي ددی
مونځ قضايي راوړی څکه الله فرمايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د حیض په وخت چې کوم مونځ ترینه پاتې شوی وی د هغی قضا به نه
راوړی د نبی علیه السلام ددی قول د وجې کله چې ښځه حایضه شی مونځ او
روژه نه نیسی
أليست إذا حاضت لم تصل ولم تصم".
او علماو اجماع کړی چې هغه به هغه مونځ نه راګرځوی چې د حیض په مدت
کې ترینه قضا شوی وی
البته که هغه پاکه شی او د مونځ وخت دومره پاتې وی چې یو رکعت یا ددی
نه ډیر پکې ادا شی نو ددغی وخت مونځ به کوی د نبی علیه السلام ددی قول
د وجې نه
"من أدرك ركعة من العصر قبل أن تغرب الشمس فقد أدرك العصر".
چا چې د مازیګر یو رکعت راونیو مخکې ددی نه چې نمر پریوزی نو هغه د
مازیګر ټول مونځ راونیو
نو که هغه د مازیګر په وخت یا د نمر راختلو نه مخکې پاکه شی چې د نمر
راختو یا پریوتو کې د یو رکعت ادا کولو په مقدار وخت پاتې وی نو د مازیګر او
سحر مونځ به ادا کوی
[س 33] یو کس وایي زما مور دی چې ۶۵ کاله عمر لری او ۱۹ کاله کیږی
چې بچې یې ندی زیګولی او وس ددری کاله نه راهیسی د هغی وینه راځی او
نژدی ده چې روژی راشی نو هغه به پدی صورت حال کې څه کوی ؟
[جـ 33]ددی حکم دادی چې مونځ او روژه به پریږدی دومره وخت چې مخکنی
عادت یې وو (د حیض د راتلو) که د هغی عادت داوو چې په اول د

(c) ketabton.com: The Digital Library

میاشتی کی یې حیض راته د شپږو ورځو مثلا نو د هرې میاشتی په اول کی به شپږ ورځی مونځ او روژه نه نیسی

او کله چی دا ورځی تیری شی غسل به کوی مونځ او روژه به شروع کوی او مونځ به پدی ډول کوی چی خپله شرمګاه به وینځی او ټوټه وغیره به تری تړی او د مونځ د وخت داخلیدو نه پس به اودس کوی او دا کار به کوی کله چی نفلی مونځونه کوی او پدی صورت کی هغی لره جایز دی چی د ماسپښین او مازیګر او ماښام ما ښوستن مونځونه جمع کړی

دی لپاره چی تکلیف ورته نه وی او دا عمل (اودس) کول ورله یو وخت شی یو ځله د ماسپښین او مازیګر لپاره او یو ځل د ماښام او ماښوستن لپاره او یو ځل د سحر لپاره ددی په ځای چی دا کار پینځه وخته وکړی دری وخته به یې کوی

[س 34] د حایضی ښځی لپاره په مسجد حرام کی د خطبی او احادیثو اوریدلو په غرض کیناستل څه حکم لری؟
[جـ 34] د حایضی ښځی لپاره جایز ندی چی مسجد حرام یا بل کوم مسجد کی پاتی شی لیکن د هغی لپاره په مسجد باندی تیریدل یا د مسجد نه څه د حاجت شی اغستل جایز دی لکه نبی کریم ﷺ عایشه رضی الله عنها ته فرمایلی وو چی د مسجد څخه یو کپړه راوخلی هغی وویل زه خو حایضه یم نبی کریم ﷺ وفرمایل حیض ستا په لاس کی ندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو کله چې حایضه ښځه په مسجد کې تیره شوه او د هغې یقین وو چې مسجد کې ترینه وینه نه پریوځی نو څه باک نشته

البته مسجد کې ورله کیناستل جایز ندی او پدی باندی دلیل دادی چې نبی کریم ﷺ زنانه ته حکم کړی وو چې عیدګاه ته ځوانی او زړی او حایضی راوځی لیکن حایضی ښځی به د مونځ ځای ته نه نژدی کیږی

نو دادلیل دی چې حایضه لپاره په مسجد کې د خطبه یا درسونو د اوریدلو لپاره پاتی کیدل جایز ندی

من أحكام الطهارة في الصلاة

په مونځ کې د طهار ت احکام

[س 35] هغه اوبه چې د ښځی نه رالیږی سپینی وی یا زیړی ایا دا به پاکی وی که نجس ؟

او ایا پدی سره اودس لازمیږی سره ددی چې دا همیشه راروانی وی ؟ او کله چې بندی وی خاص طور سره اکثر ښځی کومی چې علم حاصلوی هغوی دی په وجه اودس لازم

[جـ 35] د تحقیق نه پس ماته معلومه شوه چې د ښځی څخه راروني اوبه که د مثانی نه نه وی او د رحم نه راوځی نو دا به پاکی وی لیکن اودس پری ماتیږی ځکه د اودس ماتونکی شی لپاره لازم ندی چې نجس وی

لکه هوا چې د شرمګاه نه راوځی او اودس پری ماتیږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی وجی نه کله چی دا د ښځی نه راوځی او هغه په اودس وی نو اودس به تازه کوی

لیکن که همیشه لپاره روانی وی نو اودس نه ماتوی لیکن د هر مونځ لپاره به اودس کوی کله چی د مونځ وخت داخل شی نفل وی او که فرض او قران تلاوت کول او هر مباح شی کول ورله جایز دی

لکه علماو همدارنګه فتوی د سلسل البول باره کی ورکړی (هغه څوک چی متیازی ترینه همیشه روانی وی)

لیکن که کله کله بندیده او د هغی عادت داوو چی د مونځ په وختونو کی بندیده نو هغه به مونځ هغه وخت ته وروسته کوی چی دا پکی ودریږی تر څو چی د مونځ وخت تری نه ختمیده که د مونځ د وخت د ختمیدو یره وه نو اودس به کوی او څه کپړه به ځان ته کدی او مونځ به کوی

او دی کی د لګ او ډیر فرق نشته تر څو چی دا د سبیل نه خارجیږی نو ددی لګ او ډیر دواړه اودس لره ماتونکی دی

دا دهغه شیانو په خلاف چی د باقی بد ن نه راوځی لکه وینه اولتی نو ددی لګ او ډیر اودس نه ماتوی

او د بعضی زنانه چی دا خیال دی چی اودس پری نه ماتیږی د هغوی څه دلیل نشته مګر د ابن حزم قول هغه فرمایي چی دا اودس نه ماتوی لیکن هغه ددی لپاره دلیل ندی ذکر کړی

که چیرته یي د کتاب او سنت یا د اقوال صحابه نه دلیل ذکر کړی وی نو قول به یي حجت وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو زنانه له ښکار ده چې د الله نه ویرېږی او په خپل پاکوالی خیال وساتی ځکه مونځ د پاکی نه بغیر نه قبلیږی اګر که سل کرته وشی بلکی بعضی علما وایې کوم کس چې د اودس نه بغیر مونځ کوی هغه کافر دی ځکه دا دالله په احکام پسی ټوقی کول دی

[س 36] د کومی ښځی چې همیشه لپاره اوبه راونی وی او د یو فرض مونځ لپاره اودس وکړی نو ایا هغی لپاره جایز دی چې دی اودس باندی نفل مونځ او قران ولولی تر دی چې د بل فرض مونځ وخت داخل شی؟

[جـ 36]کله چې هغه د فرض مونځ لپاره په اول وخت کی اودس وکړی نو کولی شی چې د بل مونځ د وخت دداخلیدو پوری فرض نفل او قران پدی اودس سره ولولی

[س 37] ایا ښځه(هغه چې د استحاضه وینه یې روانه وی) د سحر د مونځ په اودس باندی د اشراق مونځ کولی شی؟

هل يصح أن تصلي تلك المرأة صلاة الضحى بوضوء الفجر؟.

[جـ 37] دا عمل صحیح ندی ځکه د اشراق مونځ یو خاص وقت لری او دهغی د وخت داخلیدلو نه پس دوباره اودس کول ضروری دی او ځکه چې دا زنانه د مستحاضه په حکم کی ده او هغی ته نبی علیه السلام امر کړی چې هر مونځ لپاره اودس وکړی

[س 38]

ایا دا ښځه د تهجد مونځ د ماښوستن په اودس شی کولی کله چې اوده شوی نه وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

؟.

[جـ 38]نه کله چې نیمه شپه تیره شي هغې باندې اودس کول واجب دي او بعضې علماو ویلي دي چې د ماښوستن په اودس باندې تهجد مونځ کولی شي او دا راجح موقف دی

[س 39] د ماښوستن د مونځ اخري وخت کوم یو دی او ددې پیژندنه په څه کیږي ؟

[جـ 39] د ماښوستن د مونځ اخري وخت نیمه شپه ده او ددې پیژندل داسې کیږي چې د ماښام نمر پریوتو نه تر سحر راختلو پورې وخت دوه حصو باندې تقسیم کړې شي نو اولنۍ نیمه حصه په ختمیدو د عشا وخت ختمیږي او اخري نیمه حصه د مونځ وخت ندی البته د ماښوستن او سحر تر مینځ وخت دی

[س 40]کله چې یوې ښځې نه اوبه راځي او وقفې وقفې سره هغه اودس وکړي او مونځ نه مخکې بیا دغه راشي نو په هغې له څه پکار دي ؟

[جـ 40]که دغه اوبه کله کله راځي (او بعضې وخت کې ودریګي) نو انتظار به کوي چې کله ودریږي مونځ به کوي او که داسې وي چې پته یې نه لږي کله راځي او کله ودریږي نو هغه به دوباره اودس نه کوي او مونځ به کوي هیڅ باک نشته

[س 41] که دا اوبه بدن یا لباس باندې واقع شي نو څه حکم دی ؟

[جـ 41]که دغه پاکې وي نو هیڅ نه لازمیږي او که نجسې وي لکه د مثانې نه راوتې وي نو وینځل یې ضروري دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

[س 42] ددی اوبو نه د اودس باره کی څه حکم دی ایا صرف د اندامونو په وینځلو به اکتفا کولی شی ؟
[جـ 42]هو پدی کی به صرف اندامونه وینځل وی کله چی دغه پاکی وی او د رحم نه راوځی نه د مثانی نه
[س 43] ددی څه وجه ده چی د نبی کریم ﷺ نه هیڅ حدیث دی باره کی نقل ندی چی پدی اوبو (د زنانه د رحم نه راوځی) اودس ماتیږی حالانکه د هغه په دور کی به زنانه وو ددین باره کی پوښتنی کولی ؟
[جـ 43]ځکه دا سایل (اوبه) د هری زنانه نه نه راځی

[س 44] کومه زنانه چی ددی (وینی یا اوبو) نه اودس نه کوی ځکه هغه لا علمه ده نو هغی باندی څه لازم دی ؟
[جـ 44] دی لره پکار دی چی د علماو نه پوښتنه وکړی او الله تعالی ته توبه اوباسی
[س 45] بعضی خلک تاته نسبت کوی چی تاسو ددی (سایل) په وجه اودس لازم نه گنړی
[جـ]څوک چی ماته ددی قول نسبت کوی هغه ریښتینی نه دی او هغه زما ددی خبری نه چی ما ویلی دا پاک دی دی څخه غلط پوهه شوی د ی چی اودس پری نه ماتیږی
[س 46]د هغه خړو اوبو څه حکم دی چی د حیض نه یو یا دوه ورځی مخکی د زنانه نه راځی او کله دا د یو تار په شکل وی او که د حیض نه پس وی نو څه حکم لری؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

[جـ 46]که دا چیرته د حیض نه مخکی راځی نو دا به د حیض وینه وی او ددی پته د درد نه لګی کوم چی په زنانه باندی راځی او د حیض نه پس چی کومی خړی اوبه راځی هغه هم حیض دی دی وجی نه عایشه رضی الله عنها به زنانه وو ته فرمایل : جلدی مه کوی تر څو چی سپینی اوبه ونه وینی

من أحكام الحيض في الحج والاعتمار
په حج او عمری کی د حیض احکام

[س 47] حایضه به د احرام دوه رکعته څنګه ادا کوی او ایا د حایضی لپاره د قران ایاتونه په پټه لوستل جایز دی ؟

[جـ 47] د ټولو نه مخکی باید مونږ ته معلوم وی چی د احرام تړلو په وخت کی هیڅ مونځ د نبی کریم ﷺ نه ثابت ندی نه د هغه د فعل نه نه قول نه تقریر نه ثانیاً: دویم : دا حایضه ښځه چی د احرام نه مخکی حیض یی راغلی کولی شی چی احرام وتړی ځکه نبی کریم ﷺ اسما بنت عمیس د ابوبکر رضی الله عنه ښځی ته په ذی الحلیفه کی امر کړی وو کله چی هغی بچی وزیږوو چی غسل وکړی او ځان ته یو کپړه کیږدی او احرام وتړی او په احرام کی به تر هغه پوری پاتی کیږی چی پاکه شی بیا به د بیت الله طواف او سعی کوی او ایا قران لوستل ورله جایز دی او که نه ؟ نو جواب دادی چی د حاجت او مصلحت په وجه ورله قران لوستل جایز دی او که صرف د الله د قربت حاصلولو په غرض یی لولی (د تعلیم په غرض نه) نو بهتره داده چی ویی نه لولی

(c) ketabton.com: The Digital Library

[س 48] یو ښځه چې پینځه ورځې مخکې یې حیض راغلی وو حج ته لاړه او د میقات ته رسیدو سره سم یې غسل وکړ احرام یې وتړه او تر وسه د حیض نه پاکه شوی نده بیا مکه ته د رسیدو په وخت د حرم نه بهر پاتې شوه او د حج اعمال یې ادا نه کړل په منی کی دوه ورځې پاتې شوه بیا پاکه شوه او غسیل یې وکړ د حج ټول اعمال یې تر سره کړل او هغه پاکه وه بیا چې یې کله طواف افاضه کولو نو وینه یې راغله او د شرم د وجې یې د حج ټول افعال پوره کړل او خپل خاوند ته یې ددی خبری خبرهله ورکه چې کور ته واپس شوه

نو ددی باره کی څه حکم دی ؟

[جـ 48]پدی کی حکم دادی چې که چیرته دا وینه کومه چې طواف افاضه کی راغلی ده د حیض وینه وی چې ښځه یې ددرد په محسوسولو سره پیژنی نو طواف افاضه یې صحیح ندی او ضروری ده چې واپس مکی ته لاړه شی او دا طواف وکړی نو د میقات نه به د عمری نیت وکړی عمره به ادا کړی چې طواف دی سعی او سر وړوکی کول دی بیا به طواف افاضه وکړی
او که دا وینه د حیض وینه نه وی نو طواف یې صحیح دی نو که کور یې ډیر لری ملک کی وی ضروری نده چې بیرته لاړه شی او طواف یې صحیح دی
[س 49]یو ښځه د عمری په نیت مکه ته راغله او د رارسیدو سره سم حیض یې راغی او د هغې محرم فورا سفر کول غواړی دی ښځې سره بل محرم هم نشته نو څه به کوی ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

[جـ]د خپل محرم سره به سفر کوی او په احرام کی پاتی کیږی کله چی پاکه شی بیرته به راځی دا چی کله پداسی ملک کی اوسیدل چی سفر کی تکلیف نه وی او فاسپورټ ته ضرورت نه لری

او که چیرته د لری ملک وی او راتلل ورله تکلیف وی نو ځانته به کپړه کدی او طواف سعی او تقصیر به کوی خپله عمره به مکمل کوی ځکه ددی طواف پدی وخت کی ضرورت دی او ضرورت په وجه حرام شی حلالیږی

[س 50] د هغی زنانه د حج څه حکم دی چی د حج په ورځو کی حیض یی راشی ایا حج یی صحیح دی ؟

ما حكم المرأة المسلمة التي حاضت في أيام حجها أيجزئها ذلك الحج؟.

[جـ 50] ددی سوال جواب ممکن ندی ځکه دا پته نشته چی کله حایضه شوی ځکه د حج بعضی کارونه داسی دی چی د حیض په حالت کی هم ادا کولی شی او بعضی نشی نو د حیض په حالت کی د طواف نه علاوه ټول کارونه جایز دی

[س 51]یو زنانه پوښتنه کوی چی تیر کال ما حج ادا کړ او د حج ټول کارونه می وکړل سوا د طواف افاضه او طواف وداع نه ځکه دی نه د شرعی عذر په وجه زه منع شوم نو زه خپل کور ته راوپس شوم چی مدینه منوره کی دی او دا می اراده وه چی واپس لاړه شم او طواف افاضه او وداع وکړم لیکن ددین په احکام د ناپوهی په وجه ما ځان حلال کړی وی او هر هغه کارونه می کړی وو چی د احرام په وخت کی حرام وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا ما پوښتنه وکړه چې ایا زه د طواف لپاره بیرته وس تلی شم ماته وویل شو چې ته نشی کولی وس طواف وکړی ځکه ستا حج فاسد شو او ته به راروان کال بیرته حج دسره کوی او غوا یا اوښ به هم حلالوی
نو ایا دا خبره صحیح ده او ایا زما حج فاسد شو ؟
[جـ 51] دا یو مصیبت دی چې د علم نه بغیر د فتوی ورکولو په وجه واقع شوی تا لره پکار دی چې مکه ته لاړه شی او صرف د افاضه طواف وکړی او هر چې طواف وداع دی نو دا په تا باندی لازم ندی ځکه د مکی نه د وتلو په وخت ته د حیض په حالت کی وی او حایضی باندی طواف وداع لازم ندی
ابن عباس رضی الله عنهما فرمایي : نبی علیه السلام خلکو ته حکم کړی وو چې هغوی طواف وداع وکړی البته حایضی ته ددی رخصتی وه
او روایت د ابو داود کی دی چې خلکو ته امر شوی وو چې اخری کار به د هغوی د بیت الله طواف کول وی
او نبی کریم ﷺ ته چې کله وویل شو چې صفیه طواف افاضه کړی هغی وفرمایل نو هغه وس تلی شی
نو دا دلیل دی چې طواف وداع د حایضی نه ساقط دی او هر چې طواف افاضه دی هغه ضروری دی
او تا چې ځان د هر شی نه حلال کړی او دا ددجهالت په وجه نو څه باک نشته ځکه که یو کس د احرام ممنوعات د جهل او ناپوهی د وجی وکړی هغی باندی هیڅ نشته
الله تعالی فرمایي: {رَبَّنَا لا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا} [البقرة: 286] ..
[الأحزاب: 5] . ای ربه مه رانیسه موږ کله چې هیر شو او کله چې خطا شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

{وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ}
او په تاسو باندی څه ګناه نشته کوم شی کی چی خطا شوی مګر هغه چی تاسو یې قصدا وکړی
نو د احرام ټول ممنوعه کارونه که حاجی د جهل یا نسیان په وجه وکړی یا مجبور کړی شی نو هیڅ شی پری نشته لیکن کله چی یې عذر ختم شو باید ویې نه کړی
[س 52] د نفاس والا زنانه کله چی یې نفاس د حج په اتمه ورځ شروع شو او د حج ټول کارونه یې وکړل مګر طواف او سعی ترینه پاتی ده مګر د لسمی ورځی نه پس هغی ته پته ولګیده چی هغه په ابتدایی طور سره پاکه شوه نو ایا غسل به کوی او باقی ارکان به ادا کوی ؟
[ج 52]دی لپاره جایز ندی چی غسل وکړی تر دی چی د پاکوالی یقین یې نه وی راغلی او ددی سوال نه معلومیږی چی هغه پوره نده پاکه شوی نو باید هغه پوره پاکه شی بیا به غسل وکړی او طواف او سعی به ادا کیږ او که د طواف نه مخکی سعی وکړی نو څه حرج نشته ځکه نبی کریم ﷺ نه د هغه چا باره کی پوښتنه وشوه چی په حج کی یې د طواف نه مخکی سعی کړی وه هغه وفرمایل څه حرج نشته

[س 53] یوی زنانه د سیل علاقی نه د حیض په حالت کی احرام وتړه او کله چی مکه ته ورسیده جده ته لاړه څه حاجت یې وو او جده کی پاکه شوه غسل یې وکړه او سر یې ګمنز کړ بیا یې خپل حج مکمل که نو ایا دا حج یې صحیح دی او څه خو پری نه لازمیږی ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

[ج 53] حج يې صحيح دی هيڅ پرې نشته
[س 54] زه عمرې ته تلې وم او ميقات باندې تېره شوم دې حالت کې چې زه حايضه وم ما احرام نه وو تړلی مکه کې پاتې شوم تر دې چې پاکه شوم بيا مې د مکه نه احرام وتړه ايا دا کار جايز دی او ما باندې څه لازم دي ؟
[ج 54]دا عمل جايز ندی او کومه ښځه چې عمره کول غواړې هغې لره د ميقات نه بغير د احرام تړلو نه تيرېدل جايز ندی اګر که حايضه وې هغه به احرام تړې او د حيض په حالت کې هم احرام تړل صحيح دی او ددې دليل دادی چې د ابو بکر رضی الله عنه زوجه اسما بنت عميس بچې زېږولی وو او نبی عليه السلام پدې وخت کې په ذو الحليفه کې وو د حج اراده يې لرله نو اسما بنت عميس نبی عليه السلام ته استاذی ولېږه پوښتنه يې کوله چې څه وکړې

نبی کريم ﷺ وفرمايل : غسل وکړه او ځان ته يو کپړه کېږده او احرام وتړه او د حيض وينه د نفاس د وينې په څير ده نو موږ هغې زنانه ته وايو چې عمره

کول غواړې او ميقات نه تيرېږي :غسل وکړه او ځان ته کپړه کېږده او احرام

وتړه او د کپړې ايخودلو معنی داده چې خپله شرمګاه نه به يوه کپړه راتاو کړې

بيا به احرام وتړې که د حج احرام وې يا د عمرې ليکن هغه به طواف نه کوي

تر دې چې پاکه شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی وجی نبی علیه السلام حضرت عایشه ته فرمایلی وو کله چی هغه د عمری په دوران کی حایضه شوه چی هغه ټول کارونه کوه کوم چی عام حاجیان کوی مګر د بیت الله طواف مه کوه تر دی چی پاکه شی

او بخاری کی راځی چی کله هغه پاکه شوه نو د بیت الله طواف یې وکړ او صفا او مروه کی یې سعی وکړه نو دا دلیل د ی چی کله حایضه ښځه د حج احرام وتړی نو د طواف او سعی به نه کوی تر دی چی پاکه شی او غسل وکړی

البته که چیرته هغه طواف کوو او پاکه وه کله چی طواف ختم شو بیا یې حیض راغلی نو هغه به سعی کوی اګر که حیض یې وی او عمر ه به مکملوی ځکه د صفا او مروه مابین کی سعی کولو لپاره پاکوالی شرط ندی

[س 55] یو کس پوښتنه کوی چی زه او زما ښځه د عمری ادا کولو په نیت د ینبع نه مکه ته راغلو او کله چی جده ته ورسیدو زما ښځه حایضه شوه ما عمره پوره کړه لیکن زما ښځی عمره ادا نه کړه نو دی باره کی تاسو څه وایی ؟

[ج 55]

ستا د ښځی متعلق حکم دادی چی هغه کله پاکه شی نو د عمری قضا به راوړی ځکه نبی علیه السلام د صفیه باره کی فرمایلی وو کله چی هغه حایضه شوه : ایا هغه مونږ لره حصارونکی ده ؟ صحابه کرامو وویل نه هغی طواف افاضه کړی د ی نبی کریم ﷺ وفرمایل : بیا دی ځی نو

نو د نبی علیه السلام دا قول چی ایا هغه مونږ لره حصارونکی ده دلیل دی چی که ښځه د طواف افاضه نه مخکی حیض راشی هغه به پاتی کیږی تر څو چی پاکه شی بیا به طواف کوی او دغه شان د عمری طواف هم د طواف

(c) ketabton.com: The Digital Library

افاضه په شان دی ځکه هغه د عمری رکن دی نو کله چی عمره کونکی ښځه د طواف نه مخکی حایضه شی انتظار به کوی تر څو چی پاکه شی بیا به طواف کوی

[س 56]

ایا د سعی ځای د مسجد څخه دی .؟ ایا حایضه به ورته ننژدی کیږی ؟ او یا څوک چی دی ته داخل شی نو تحیه المسجد به ادا کوی ؟

[جـ 56]

راجح موقف دادی چی د سعی ځای د مسجد څخه ندی دی وجی نه هغوی د مسجد او هغی مینځ کی دیوال کړی دی البته وړوکی دیوال دی او دا د خلکو لپاره بهتره ده که چیرته دا په مسجد کی داخل وی او دهغی برخه وی نو که ښځه د طواف او سعی په مابین کی حایضه کیدای هغی له به سعی کول جایز نه وی

او زه پدی فتوی ورکوم چی کله ښځه د طواف نه پس حایضه شی نو سعی به کوی ځکه د سعی ځای د مسجد څخه ندی

او هر چی تحیه المسجد دی نو که یو کس د طواف نه پس سعی وکړی او بیا مسجد ته راشی نو تحیه المسجد به کوی او که پریږدی څه حرج نشته او بهتر داده چی ادا یی کړی ځکه دا ځای د فضیلت ځای دی

[س 57]

یوه زنانه پوښتنه کوی چی ما حج وکړ او حیض می راغلی نو د شرم د وجی زه حرم ته ننوتم طواف او سعی می وکړه نو په ما باندی څه لازم دی حالانکه دا حیض د نفاس نه پس راغلی وو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

[جـ 57]
د حیض او نفاس والا ښځی لپاره جایز ندی چی مونځ وکړی برابره ده که مکه کی وی او که هر ځای کی ځکه نبی علیه السلام فرمایی حایضه ښځه به مونځ او روژی نه نیسی
او د مسلمانانو پدی اجماع ده چی حایضی لپاره حلال ندی چی روژه ونیسی یا مونځ وکړی او دی ښځی له پکار دی چی الله ته توبه وباسی او ددی کار په وجه دالله نه بخشش وغواړی
او ددی د حیض په حالت کی طواف کول صحیح ندی او سعی یی صحیح ده ځکه راجح قول دادی چی سعی د طواف نه مخکی
کولی شی
دی وجی نه هغی باندی لازم دی چی دا طواف دوباره راوګرځوی ځکه طواف افاضه دحج ارکانو څخه دی او دویم ځل حلالیدل پدی سره کیږی نو دی وجی نه که دا ښځه واده والا وی خاوند ورسره جماع نشی کولی تر دی چی طواف وکړی او که بی واده وی نو نکاح ورسره نشی کیدای تر دی چی طواف وکړی
[س 58]
کله چی د عرفه په ورځ د ښځی حیض راشی څه به کوی؟
[جـ 58]
که د عرفه په ورځ د ښځی حیض راشی هغه به حج جاری ساتی او ټول کارونه د حج به ادا کوی مګر طواف هغه به د پاکوالی نه پس ادا کوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

[س 59] کله چې ښځه د شیطان ویشتلو نه پس پاکه شوه او طواف افاضه یې نه وی کړی نو هغه به څه کوی حالانکه بیرته راتګ ورله ممکن ندی ؟

[جـ 59]

که بیرته راتلل ورله ممکن نه وی نو ځان ته به کپړه ګدی او طواف به کیو ځکه ضرورت دی او هیڅ شی پری نشته د حج باقی اعمال به پوره کوی

[س 60]

کله چې د نفاس والا ښځه د څلوښت ورځو نه مخکی پاکه شی نو ایا حج یې صحیح دی او کله چې یې پاکوالی نه وی لیدلی نو څه به کوی او هغه د حج اراده لری ؟

[جـ 60]

کله چې د نفاس والا ښځه د څلویښت ورځو نه مخکی پاکه شی نو غسل به کوی مونځ به کوی او هغه ټول کارونه ورله جایز دی چې پاکو زنانه و لره جایز دی ځکه د نفاس کمه مده نشته

لیکن که هغی پاکوالی نه وی لیدلی نو حج یې صحیح دی لیکن طواف به نه کوی تر دی چې پاکه شی ځکه نبی علیه السلام حایضه د طواف نه منع کړی او نفاس د حیض پشان حکم لری

وصلی الله علی نبینا محمد وعلی آله وصحبه وسلم

وآخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمين

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library